

Torba Yasa Neler Getiriyor?

Belki atasözündeki gibi "laf torba-ya girmez", ama Meclis'te bekleyen yeni 'Torba Yasa Tasarısı'na, özellikle vergisel anlamda yine birçok şeyi doldurmayı başardılar.

Anımsanırsa, kanun tasarısı geçen yıl, 26 Haziran 2013'te Meclis'e sevk edilmişti. Torba Yasa Tasarısı olduğu için birçok komisyonda görüşülmesi gerekiyordu. İşin esasına bakan Plan ve Bütçe Komisyonu 17 Ocak 2014 tarihinde raporunu verdi. Önce tasarının tam adıyla başlayalım: "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı."

Evet, tasarıda önemli vergi düzenlemeleri var. Özellikle sosyal devlet ilkesinin

gözetilmesinin vergisel yansımaları dikkat çekici. "Bunlar ne" dersanız, maddelerle sıralayalım.

İşte fotoğrafın bütünü

* İlk değişiklik Gider Vergileri

Kanunu'nda göze çarpıyor. Ön ödemeli hat kullanan abonelere mobil internet kullanımları sırasında uygulanan yüzde 25 oranındaki özel iletişim vergisinin (ÖİV), yüzde 5 oranındaki ÖİV'ye paralel hale getirilmesi için Bakanlar Kurulu'na yetki veriliyor. Böylece ön ödemeli hat kullanan abonelerle faturalı hat kullanan aboneler aynı oranda vergilendirilebilecek.

* Engelliler Hakkında Kanun'a göre kurulan korumalı işyerlerinde istihdam edilen engelli çalışanlar için yapılan ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının tamamının beyan edilen gelirden veya kurum kazan-

cından indirilmesine olanak sağlanıyor.

* Korumalı işyerleri çevre temizlik vergisinden muaf tutuluyor.

* Bandrollü ürün izleme sistemi getiriliyor. Böylece, ÖTV'ye tabi ürünlerde uygulanan bandrol sistemi takibi yoluyla vergi tahsilatının artırılması amaçlanıyor.

* Engelliler için uygulanan ÖTV istisnasının kapsamı genişletiliyor.

* Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların; kiralanan devir veya satışından, seri üretime tabi tutularak pazarlanmasından, üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının, yüzde 50'si kurumlar vergisinden istisna tutuluyor.

* Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki otoyollarla bunlar üzerinde bulunan tesis ve varlıkların işletme haklarının,

ÖİB'ce kurulacak anonim şirkete devredilmesi işlemleri damga vergisi ile veraset ve intikal vergisinden istisna ediliyor.

Ar-Ge desteği!

* Ar-Ge merkezi kurulabilmesi için gereken 50 tam zamanlı Ar-Ge personel sayısını 30'a kadar indirme veya sektörler itibarıyla farklılaştırma konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki veriliyor.

* Ar-Ge, yenilikle yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayri maddi hakların kiralınması, devri veya satışının KDV'den müstesna tutulması amaçlanıyor. Bu düzenlemenin, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren yapılacak teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi planlanıyor.

Her biri son derece önemli olan bu düzenlemelerin ayrıntılı incelemesini tasarı yasalaştığında masaya yatıracağız. Öncesinde ülkemize hayırlı olmasını diliyoruz.

SOSYAL GÜVENLİK 'Doğum Borçlanması' Mağduru Çok

Doğum borçlanmasında kimi haksızlıkların giderilmesi için kamuoyunda beklenti büyük. Yeni 'Torba Yasa'da değişiklik beklentisi konuyu alevlendirdi. Görünen o ki mağduriyet çok.

Özellikle sigortalıktan önceki doğumların borçlanması isteniyor. Bağ-Kur sigortalılarının da doğum borçlanması yapılması ise ciddi şikâyet konusu. Ayrıca, doğumdan önceki son sigortalılık statüsünün 506 sayılı kanunun geçici 20. maddesi kapsamında sandık olması halinde doğum borçlanması talebi kabul edilmiyor ki sorunun çözülmesinin yanı sıra

banka sandıkları kapsamındaki sigortalılara da borçlanma hakkı verilmesi isteniyor.

Yasa nasıl uygulanıyor?

Mevcut uygulamanın incelikleri ise çok. Doğum borçlanması halen, sigortalılık sonrasındaki doğumlar için 4/a sigortalıları tarafından 2 doğumla sınırlı olmak üzere her doğum için 2 yıl olarak yapılıyor. Borçlanma ise en son sigortalılık statüsüne göre belirleniyor. Doğumdan önce 4/a sigortalısı olmayanlar

borçlanma yapamıyor. Ancak, 1 Ekim 2008 tarihinden önce isteğe bağlı (4/b) SSK sigortalısı olanlar doğum borçlanması yapabilirken bu tarihten sonra isteğe bağlı (4/b) sigortalılar bu kapsamda değil.

Yine, 2925 sayılı kanuna tabi tarım sigortalılarının doğum borçlanması hakkı yok. Ayrıca kadın sigortalının iki yıllık borçlanma süresi içinde zorunlu sigortalılık hizmeti varsa bu süre borçlanma süresinden düşürülüyor. 18 yaş sınırlaması yok, küçükler de doğum borçlanması hakkına sahip. Çıraklığı nedeniyle 506 sayılı kanun kapsamında tescilli yapılan ve sonrasında doğum yapan kadınlar da borçlanmadan yararlanabiliyor.

SORU- CEVAP

Kardeşe SGK Maaş Bağlar mı?

60 yaşında erkek yakınımın, emekli bankacı ablası vefat etti. Hiçbir sosyal güvencesi ve başka akrabası olmayan bu kişinin ablası üzerinden bir hakkı var mı? Levent Hirdavatçıoğlu

Banka sandıkları SGK'den ayrı kurumlar olmasına rağmen hak sahibi kavramı paralel düzenlenmiştir. Eş, çocuklar (belirli yaş şartlarıyla) ve ana baba (belli şartlarla) hak sahibidir. Müteveffanın kardeşi sosyal güvenlik açısından hak sahibi olmadığından aylık da bağlanmaz.

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.